

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. F., CSc.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. S., advokátom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná M., so sídlom v B., o **náhradu škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 24 C 16/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. mája 2013 sp. zn. 2 Co 433/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou doručenou 30. januára 2007 Okresnému súdu Bratislava I sa žalobca po tom, čo na výzvu súdu upravil okruh účastníkov na strane žalovanej: 1/ Slovenská republika, zastúpená M. a 2/ Slovenská republika, zastúpená senátom 2 Obo 309/04 Najvyššieho súdu SR, po úprave petitu, o ktorom rozhodol súd prvého stupňa uznesením z 30. januára 2012 č.k. 24 C 16/2007-43 domáhal 1/ uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 50.454,76 Eur so 6% úrokom od 20. apríla 2005 do zaplattenia a 2/ uložiť žalovanej povinnosť odoslať žalobcovi prehlásenie v znení konkrétne uvedenom v uznesení, resp., že v prípade nesplnenia tejto povinnosti je žalobca oprávnený uverejniť uvedený text formou platenej inzercie na náklady žalovanej v časopise J..

Okresný súd Bratislava I po tom, čo uznesením z 18. mája 2009 č.k. 24 C 16/2007-28 v spojení s uznesením Krajského súdu z 30. júna 2011 sp. zn. 7 Co 228/2009 zastavil konanie voči žalovanej 2/, rozsudkom zo 7. júna 2012 č.k. 24 C 16/2007-59 žalobu žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením

§ 3, § 5 ods. 1, § 9 ods. 1, 2 a § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), vecne tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo 309/2004 z 20. apríla 2005, ktorým bolo rozhodnuté o vylúčení žalobcu ako spoločníka zo spoločnosti B., nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., pretože predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. V danom prípade predmetné rozhodnutie nebolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom, pretože bolo v dovolacom konaní zrušené z procesných dôvodov a ani ďalšie žalobcom namietané dôvody neboli také, na základe ktorých by bolo možné v tejto časti (náhrady škody – pozn. dovolacieho súdu) žalobe vyhovieť. Žalobu v časti týkajúcej sa ospravedlnenia súd prvého stupňa zamietol z tých istých dôvodov, keď ani v tejto časti neboli splnené zákonné predpoklady pre vydanie vyhovujúceho rozsudku. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a tým, že žalovanej trovy tohto konania žiadne nevznikli.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 29. mája 2013 sp. zn. 2 Co 433/2012 rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, keď sa stotožnil aj s jeho správnymi dôvodmi. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na doplnenie dôvodov zdôraznil, že žalobca sa aj po úprave petitu domáha proti žalovanej svojich nárokov len podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Pokiaľ v odvolaní žalobca tvrdil, že sa domáhal aj ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, odvolací súd zdôraznil, že v predmetnej veci je zákon č. 514/2003 Z.z. vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom *lex specialis*, preto súd posúdil tento nárok podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Zdôraznil tiež, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., pretože nebolo potrebné vykonať ani doplniť dokazovanie už vykonané súdom prvého stupňa. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu aj súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., pretože postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a dôvodnosť, že konanie

je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolateľ namietal, že súd neprejednal jeho žalobný návrh, ktorý bol podaný proti štátu na základe jeho tvrdenia, že odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 309/2004 obsahuje nepravdivé tvrdenia, čím zasiahol do jeho osobnostných práv a žiadal určenie ich nepravosti, na základe čoho by mu bola poskytnutá satisfakcia. Súd sa nezaoberal jeho nárokom, ktorým sa domáhal ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 309/2004 z 20. apríla 2005 a nezaoberal sa skúmaním pravdivosti tam uvádzaných tvrdení. Nevykonal dokazovanie predpokladané § 134 O.s.p. ako žiadal, a nie je možné zistiť prečo tak súd postupoval. Nevysporiadal sa s jeho tvrdeniami pod písmenami b/, c/, d/, e/ v petite a zaoberal sa len písmenom a/. Časť žaloby, ktorú si uplatnil z dôvodu nesprávneho úradného postupu súd zamietol s odôvodnením, že k porušeniu zákonných ustanovení nedošlo, odvolací súd navyiac uviedol, že nepreukázal príčinnú súvislosť medzi vznikom nemajetkovej ujmy a nesprávnym úradným postupom, napriek tomu, že podľa § 134 O.s.p. nevykonal dokazovanie. Namietal, že súdy oboch stupňov neprípustne zasiahli do jeho žaloby tým, že túto upravili na strane žalovaného subjektu, t.j., že z konania vylúčili JUDr. J., JUDr. A. a JUDr. I. a to nepravdivým tvrdením, že pre splnenie podmienok súdneho konania nepostačuje okolnosť, že Slovenská republika má právnu subjektivitu a podľa tvrdenia súdu ju musia mať i jej zástupcovia. Namietal, že odvolací súd mu odňal právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali. Dôvody, ktorými súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil, odvolací súd vo významnej časti zmenil bez akéhokoľvek dôkazového konania a tieto sa nestali dôvodmi, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa.

Žalovaná navrhla dovolanie ako oneskorene podané odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr či dovolanie žalobcu je prípustné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý

rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodit' z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolateľ namietal vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou znemožňujúcou žalobcovi realizáciu jeho procesných práv.

Žalobca namietal, že postupom súdov mu bola znemožnená jeho realizácia práv ako účastníka konania, keďže súdy oboch stupňov neprejednali petit jeho žaloby, svojvoľne zmenili žalobu, znemožnili mu vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu, odvolací súd rozhodol bez pojednávania, pričom doplnil a zmenil skutkové zistenia súdu prvého stupňa, ku ktorému nemal možnosť sa vyjadriť.

K námietke žalobcu, že súdy oboch stupňov neprípustne zasiahli do žaloby, keď túto upravili na strane žalovaného subjektu, dovolací súd poznamenáva, že súd prvého stupňa uznesením z 18. mája 2009 č.k. 24 C 16/2007-28 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2011 sp. zn. 7 Co 228/2009, s poukazom na ustanovenie § 19, § 18 ods. 1, 2, § 21 Občianskeho zákonníka a § 103, § 104 ods. 1 vety prvej O.s.p. zastavil konanie proti žalobcom označenej žalovanej 2/ „Slovenskej republiky, v zastúpení senátom 2 Obo 309/2004 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zložení JUDr. J., JUDr. A., JUDr. I.“, z dôvodu nesprávne označeného subjektu majúceho zastupovať štát v tomto konaní. Vzhľadom k tomu, že postupu súdu v tomto prípade nemožno vytknúť žiadne procesné pochybenie, zastavením konania v prípade nedostatku podmienok konania (nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania), súd neodňal možnosť konať pred súdom.

Ako nedôvodnú dovoláciu námietku považoval dovolací súd aj tvrdenie žalobcu, že súdy neprejednali petit jeho žaloby, najmä v súvislosti so zisťovaním a skúmaním pravdivosti difamačných tvrdení, ktoré označoval v súvislosti s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 309/2004. Z argumentácie dovolateľa (v tejto časti dovolania) možno usudzovať, že tento existenciu procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá výslovne na tvrdení, že súdy porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní. Podstatou jeho dovolacích námietok je, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnej aplikácii a interpretácii zákona t.j., že odvolací súd v danom prípade nesprávne vec právne posúdil, konkrétne v otázke nedostatku pasívnej legitímácie na strane žalovanej. Z určujúceho obsahového hľadiska (por. § 41 ods. 2 O.s.p.) teda z jeho strany nejde o námietku odňatia možnosti konať pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolateľ uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov odvolacieho súdu (jeho právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založil svoje rozhodnutie. Vo vzťahu k tvrdeniu, že súdy menili svojvoľne žalobu, dovolací súd uvádza, že ani táto námietka nie je nedôvodná. Súvisela totiž s upresnením nároku – petitu, ktorého sa žalobca dožadoval, aby bol vyslovený súdom, pričom súd právoplatne pripustil zmenu petitu návrhu, a to uznesením z 30. januára 2012, č.k. 24 C 16/2007-43, následne po tom, čo žalobca podal odvolanie voči uzneseniu súdu prvého stupňa z 18. mája 2009, č.k. 24 C 16/2007-28, ktorým bolo rozhodované o zastavení žaloby voči žalovanej 2/.

Za nedôvodné považoval dovolací súd aj tvrdenie žalobcu, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že nenariadil pojednávanie v dôsledku čoho sa nemohol vyjadrovať k návrhom a navrhovať dôkazy a nedal mu tak možnosť sa vyjadriť k odlišnému právnomu posúdeniu veci. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd postupoval podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a o odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania a to oznámením na vývesnej tabuli súdu, že 29. mája 2013 vo veci verejne vyhlási rozsudok (§ 156 ods. 3 O.s.p.). Z obsahu rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd nedoplnil skutkové zistenia súdu prvého stupňa a nepoužil iné ustanovenia právneho predpisu, než tie, ktoré boli použité súdom prvého stupňa. Odvolací súd na doplnenie dôvodov svojho rozhodnutia len reagoval na žalobcom v dovolaní namietané vady. Pokiaľ žalobca v dôvodoch dovolania tvrdil, že mu bolo znemožnené sa vyjadriť k vykonanému dokazovaniu odvolacieho súdu, ani toto tvrdenie dovolateľa nie je dôvodné. Z obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento, konštatoval stav, ktorý predchádzal jeho rozhodnutiu, t.j. čoho sa žalobca a na základe akých

skutkových okolností domáhal, ako vo veci rozhodol súd prvého stupňa, kto podal odvolanie a čoho sa v odvolaní domáhal.

Dovolací súd dospel k záveru, že vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolateľ namietal nedôvodne.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p., nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní vzniklo žalovanej právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 140 ods. 1 O.s.p.). V danom prípade si však úspešná žalovaná trovy konania neuplatnila, preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. januára 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová